

Remízky, aleje a solitéry

Pestrost okolní krajiny vrací zdejší hospodáři výsadbou alejí podél nových i starých cest. Projít se již můžete alejí lipovou a švestkovou. Na kamenitých částech pozemků vznikají remízky, kde dostávají prostor původní listnaté dřeviny regionu – javory, duby, jeřáby a buky. Výrazná místa v krajině osazují Lněničkoví solitérními stromy – lipami a jeřáby oskeruše.

Útočiště pro plazy

Na farmě najdeme také kamenice – hromady volně loženého kamení – či kupky chrástí a drobnějšího dřeva, které poskytují úkryt a prostor pro rozmnožování různých druhů plazů – najdeme zde zmiji obecnou (*Vipera berus*), užovku obojkovou (*Natrix natrix*), slepýše křehkého (*Anguis fragilis*) či ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*).

Majitel farmy/ Farm owners:	Zdenka a Martin Lněničkoví/ Zdenka and Martin Lněniček
Výměra/Farm size:	43 ha
Místo hospodaření/ Location:	Nepomyšl, okr. Louny/ Nepomyšl, Louny district
Zaměstnanci/Staff:	–
Podnebí/Climate:	4 mírně teplý, suchý/4 moderately warm, dry
Průměrná teplota/ Average temperature:	6,1–7°C
Průměrné srážky/ Annual rainfall:	401–500 mm
Půdní druh/Soil type:	–
Nadmořská výška/ Altitude:	420 m. n. m./ 420 m above sea level
Reliéf/ Topography:	Jižní kraj mikroregionu Podbořansko, na východním kraji Doupovských hor/ Southern edge of the Podbořansko mikro- region, eastern edge of the Doupovské hills
Hospodářství farmy/ Farm enterprises:	
• Pastviny/ Permanent pasture	4,9 ha
• Louky/Meadows	2,54 ha
• Orná půda/Arable land	19,6 ha
• Sady/Orchards	15,16 ha
Zvířata/ Livestock:	Krávy, kozy, ovce, slepice, husy/ Cows, goats, sheep, hens, geese
Produkce/ Production:	Brambory, obiloviny, zelenina, byliny, ovoce, mléko/Potatoes, vegetables, herbs, fruit, milk
Farma poskytuje/ Diversification:	Ekologická výchova na statku/ Ecological education on the farm
Chráněné území/ Environmentally Sensitive Area:	Natura 2000 – ptačí území/ Natura 2000 – protected area for birds

Shrnutí

Rodina Lněničkových hospodáři ekologicky od roku 2007 na téměř 43 hektarech zemědělské půdy na úpatí Doupovských hor. Pozemky farmy jsou zahrnuty do území vyhlášeného za účelem ochrany ptáků. Lněničkoví pěstují obiloviny a okopaniny pro hospodářská zvířata i k prodeji, kořenovou zeleninu, cibuloviny, luskoviny, dýně Hokkaidó, bylinky a kořeninové rostliny. Přes 15 ha výměry pozemků zaujímají extenzivní sady. Na farmě se chovají krávy, kozy, ovce, slepice a husy. Farma nechává svůj prostor také pro rozvoj biodiverzity, své místo zde mají úhory, ostrovy, remízky a aleje.

Summary

Since 2007 the Lněniček family have been farming organically on nearly 43 hectares of land. The farmland lies within a protected area for birds. The Lněničeks grow cereals and root crops both as fodder for livestock and for commercial sale, as well as root vegetables, onions, legumes, Hokkaidopumpkins, herbs and spices. Extensive orchards cover more than 15 hectares of the total acreage. Cows, goats, sheep, hens and geese are also bred on the farm. The farmers give consideration to biodiversity and its development, incorporating barks, fallow land, areas of natural vegetation and tree lanes on the farm land.

STATEČEK U LNĚNÍČKŮ, Martin a Zdenka Lněničkoví
439 71 Nepomyšl 90
tel.: +420 605 242 949, e-mail: statecek@email.cz

Bioinstitut, o. p. s.
Institut pro ekologické zemědělství a udržitelný rozvoj krajiny
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
telefon: 585 631 178, e-mail: info@bioinstitut.cz
→ www.bioinstitut.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Tento leták byl vytvořen za finanční podpory SFŽP ČR a MŽP.

Leták byl vydán v rámci projektu Ekologické zemědělství a zpracování biopotravin, který je realizován PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců a financován Ministerstvem zemědělství ČR.

Fotografie: Petr Šaj, Jana Iacíná, Alena Malíková, archiv rodiny Lněničkových
Vytisknuto na recyklovaném papíře.

Pestré ekologické hospodaření v ptačí oblasti Doupovské hory

**EKOZEMĚDĚLCI
PŘÍRODĚ**

s bio kvete rozmanitost

Ekologické zemědělství v ptačí oblasti Doupovské hory

Martin a Zdenka Lněničkoví hospodaří v Nepomyšli pod Doupovskými horami od roku 2001. Navázali tak na přerušenu tradici jejich rodiny, ve které se hospodaří již po několik generací. Principy ekozemědělství přijali Lněničkoví za své od samého začátku, mezi ekozemědělce oficiálně vstoupili až v roce 2007.

Lněničkoví obhospodařují téměř 43 hektarů zemědělské půdy ve srážkovém stínu Doupovských hor. Pěstují zde obiloviny a okopaniny pro hospodářská zvířata i k prodeji, kořenovou zeleninu, cibuloviny, luskoviny, dýně Hokkaidó, bylinky a kořeninové rostliny. Vysadili přes 12 ha extenzivních vysokokmenných sadů, ve kterých pěstují řadu odrůd jablek, hrušní, třešní, slivoní, meruněk, broskvoní i méně běžné odrůdy jako kdouloně, temnoplodec či jeřáby oskeruše. Věnují se také obnově 3,5 ha zanedbaných původních sadů kvůli zachování starých odrůd ovocných stromů z oblasti Doupovska.

Na farmě Lněničkoví chovají nejrůznější hospodářská zvířata: krávy (plemeno Jersey), kozy (koza bílá krátkosrstá), ovce, slepice a husy (plemeno česká i česká chocholatá).

Ptačí oblast

Pozemky farmy jsou zahrnuty do ptačí oblasti Doupovské hory – území vyhlášeného za účelem ochrany ptáků. Mnohé z cílových druhů ochrany na farmě hnízdí či na ni zalétají, např. čáp černý (*Ciconia nigra*), moták pochop (*Circus aeruginosus*) či tuhýk obecný (*Lanius collurio*).

Zrod míst pro přírodu na statečku u Lněničků

Způsob hospodaření let minulých se neblaze podepsal i na krajině v okolí Nepomyšle – Lněničkoví začínali hospodařit na jednolitěm lánu plevle s půdou bez života a s holou krajinou. Od samého začátku si dali za cíl vytvořit na svých pozemcích pestrou krajinu blízkou přírodě. Lány rozdělili střídáním kultur a výsadbou extenzivních sadů na pestrou mozaiku úhorů, luk, sadů a políček zeleniny a bylin. Do krajiny vrací zeď výsadbou remízků, alejí i solitérů. Obnovou starých vysokokmenných sadů a údržbou křovinatých, travnatých i skalnatých enkláv extenzivní pastvou koz, ovcí a skotu vytvářejí dobré podmínky pro hnízdění ptactva a rozmnožování hmyzu. Starají se o několik biocenter.

Ostrovy pro přírodu

Nejcennějším místem na farmě je skalnatý výchoz „Ostrov“ – vzácnější biotop suchých trávníků s výskytem křovinaté vegetace. Porost tvoří převážně nízké trávy a teplomilné rostliny, např. bojíněk tuhý (*Phleum phleoides*), chrpa porýnská (*Centaurea stoebe*), pipla osmahlá (*Noëna pulla*), řimbaba chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*), srpek obecný (*Falcaria vulgaris*), máčka ladní (*Eryngium campestre*) nebo vzácnější rozrazil rozprostřený (*Veronica prostata*). Největším rostlinným klenotem „Ostrova“ je koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), který patří mezi silně ohrožené druhy naší květeny. Křoviny poskytují prostor pro hnízdění tuhýka obecného (*Lanius collurio*), chráněného evropskou legislativou (Natura 2000). Zachování cenného biotopu Lněničkoví zajišťují extenzivní pastvou ovcí a koz a prořezáváním expandujících keřových porostů růží (*Rosa spp.*), trnek

(*Prunus spp.*) a hlohů (*Crataegus spp.*). Kromě Ostrova pečují Lněničkoví o přirozeně meandrující tok Doláneckého potoka, jehož slepá ramena a tůňky poskytují cenný prostor pro rozmnožování obojživelníků, a o břehové porosty a podmáčené louky U kaolínky s bohatou květenou brzkého jara (tzv. jarního aspektu).

Úhory

Farma vždy část orné půdy ponechává bez zásahu. Taková plocha (úhor) pak poskytuje prostor pro přežití mnoha ohrožených druhů rostlin a živočichů, zejména hmyzu. Na úhorech zde roste velmi vzácná rostlina hlaváček letní (*Adonis aestivalis*), který byl v minulosti běžným polním plevem, po ústupu úhorového hospodaření kvůli intenzifikaci zemědělství je dnes silně ohroženou rostlinou. Setkat se zde můžeme i s ohroženým černýšem rolním (*Melampyrum arvense*), který se dříve objevoval jako běžný plevel v obilovinách, při zpracování obilí však jeho semena znehodnotila mouku, a proto byl agrotechnickými postupy z polí vytlačen.

Hmyzí ráj

Velkou péči na farmě věnují ochraně hmyzu. Hmyzí domečky (kupy různých druhů různě starého dřeva) poskytují útočiště hmyzu živícímu se dřevem. Pozdní seč luk zvyšuje jejich druhovou rozmanitost. S ní roste i rozmanitost různých druhů hmyzu vázaného na druhově bohaté louky. Selektivní seč a extenzivní pastva dává prostor rozvoji mravenišť mravence lučního (*Formica pratensis*). Pestré louky, extenzivně obhospodařované skalní výchozy i úhorové hospodaření vytváří výborné podmínky pro život a rozmnožování motýlů.

